


**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi**

**Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm  
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:

 dos. Zaur Məmmədov  
"\_\_\_" \_\_\_ 2026-cı il

**Fənn sillabusu**

**İxtisas:** "7008004 -"Turizm və otelçilik",  
**İxtisaslaşma:** "Turizm və sosial-mədəni servis xidməti"  
**Fakültə:** "İqtisadiyyat və idarəetmə"  
**Kafedra:** "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

**I.Fənn haqqında məlumat**

**Fənnin adı:** S/F "Milli və beynəlxalq otel sistemləri" tədris proqramı və tədris planı əsasında tərtib edilmişdir.Sillabus kafedranın 13. 02. 2026-cı il 06 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir.

**Fənnin kodu:** ATMMSF-006

**Tədris ili:** I (2025-2026). Semestr: II

**Tədris yükü cəmi:**Ümumi saatlar -180 saat. Auditoriya saati-30saat- (15 s. mühazirə, 15 s.seminar)

**Təhsilalma forması:** Magistratura

**Tədris dili:** Azərbaycan

**AKTS üzrə kredit:** 6

**II. Müəllim haqqında məlumat:**

**Adı, soyadı, elmi dərəcəsi:** *i.e.n., dos. Qarayev Natiq Ənvər oğlu.*

**Kafedranın hüquqi ünvanı:** Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170-a

**Məsləhət saati:** V gün, saat 12:00.

**E-mail ünvanı:** *natiq\_qarayev@rambler.ru*

**III.Tövsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:**

**Əsas**

1. Bilalov B.Ə., Ç.G.Gülaliev. Turizmin əsasları. Bakı, 2015. səh 349.
2. Bilalov B.Ə., Yusupov Q.M. Səyahət agentlikləri və turoperatorluq, dərs vəsaiti, Bakı-2012, 228 s.
- 3.Məmmədov C. A., Soltanova H. B., Beynəlxalq turizmin coğrafiyası, Bakı, 2002.547 c
4. Mahmudov M.M., Mahmudova İ.M. Regionların sosial-iqtisadi inkişafının tənzimlənməsi. Bakı, 2011., 368 səh.

**Əlavə**

1. Кусков Л.С. Основы туризма. Учебник. - М.: К1ЮРУС, 2010, 400 с.
2. Кусков Л.С., Голубева В.Л., Одинцова Т.Н. Рекреационная география. Учебно-методический комплекс. - М.: МПСИ, Флинт, 2005, 388 с.
3. Александрова А.Ю. География туризма. Учебник. М.: КПОРУС, 2012, 592 с.
4. Экономика и организация туризма. Международный туризм [Текст] : учеб, пособие / ред. И. Рябова [и др.]. - 4-е изд., испр. и доп. - Москва : КНОРУС. 201, стр. 22.

**IV. Prerekvizitlər:** Fənnin tədrisi ilə eyni zamanda başqa fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

**V. Korerekvizitlər:** Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda, "Mehmanxana və restoran personallarının menecmenti", "Turizm və sosial mədəni xidmətlərin standartlaşması və sertifikatlaşdırılması" fənlərinin tədris olunması zərurətidir.

**VI. Fənnin təsviri və məqsədi:** Dolğun və keyfiyyətli xidmətin göstərilməsi-müasir dünyanın zərurətidir, buna həm biznes, həm elm, həm də mədəniyyət ehtiyac duyur. Xarici iqtisadi əlaqələrin inkişafı, elmi-texniki inqilab, maddi-texniki tərəqqi, başqa dövlət və xalqların qabaqcıl təcrübəsini istifadə etməklə maddi və mənəvi dəyərlərin yaradılması, müxtəlif nəhəng ölkələrin elmlə əlaqəli nümayəndələri arasında beynəlxalq əlaqələrin genişlənməsinə səbəb olur.

İşgüzar görüşlər sənayesi və onunla bağlı səfərlər son onilliklərdə müstəqil biznes sahəsinə çevreilmişdir. İşgüzar görüşlərin, elmi konfransların, tədris seminarlarının, sərğilərin, korporativ müşavirələrin və intensiv-proqramların keçirilməsinə sərf olunan vəsaitlərin həcmi, yüz milliard dollarla qiymətləndirilir və bu bazarın həcmi günü-gündən artır. Qəbul edən ölkə bu cür tədbirlərin keçirilməsindən yaxşı gəlir əldə edir və nüfuzunu qaldırır. Ona görə də otel biznesində belə tədbirlərin təşkilinə xüsusi diqqət ayrılır.

**VII. Davamiyyətə qoyulan tələblər:** Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

**VIII. Qiymətləndirmə:** Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Yəni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə (aralıq qiymətləndirmə) görə verilir.

Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;
- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal - tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu tam açə bilir;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;

- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - cavab yoxdur.

Tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balının (imtahanda topladığı balın) miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balı cari qiymətləndirmə balına (semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala) əlavə olunmur.

Fənn üzrə cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticəsinə görə tələbənin biliyi yekun olaraq aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

Bal aralığı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

#### IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə: 15 saat; Seminar: 15 saat; Cəmi: 30 saat.

№	Mövzuların adı	O cümlədən		Tarix
		Mühazirə	Seminar	
1.	<p><b>Mövzu:1. Milli və beynəlxalq otel sistemlərinde fəaliyyətin təşkili</b></p> <p><b>Plan:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1.Otellerin idarəetmə strukturları və onların vəzifələri</li> <li>2.Otellerin əsas şöbələri və bölmələri</li> <li>3.Otellerin səhər və axşam növbəsində çalışan inzibətçinin əsas vəzifələri</li> <li>4.Milli və beynəlxalq otel sistemində gecə auditorunun vəzifələri:</li> <li>5.Otel sistemlərində konsyerj xidməti və onun əhəmiyyətlidir.</li> <li>6.Milli və beynəlxalq otellerin təhlükəsizliyi bölməsi (security)-</li> <li>7.Otelçilikdə inzibati-təsərrüfat bölməsi və onların fəaliyyət prinsipləri</li> <li>8.Otel təsərrüfatlarında turistlərin qəbulu və xidmətinin təşkili</li> <li>9.Milli və beynəlxalq otel sistemlərinin idarə edilməsində avtomatlaşdırmanın rolu</li> </ol> <p><i>Mənbə: (1,2,)</i></p>	4	4	
2.	<p><b>Mövzu 2 Konqres turizmi-turizm xidmətləri bazırının xüsusiləşmiş seqmenti kimi</b></p> <p><b>Plan:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1.Konqres turizminin ümumi xarakteristikası.</li> <li>2.Konqres otellerin spesifik xüsusiyyətləri.</li> <li>3.Konqres turizminin VIP müştəriləri, tipik portret.</li> </ol>	2	2	

	4.Konqres otellərin təşkili xüsusiyyətləri <i>Mənbə: (1,2,3,)</i>			
3.	<b>Mövzu 3. Milli və beynəlxalq otellər sistemində konfrans-zallarının təşkili</b> Plan: 1 .Otellərdə konfrans-zallarının təşkili 2.Dünya mehmanxanalarının idarəetmə formaları. 3.Dünya turizmində qloballaşma prosesi. <i>Mənbə: (1,2,4)</i>	2	2	
4.	<b>Mövzu 4. Milli və beynəlxalq otellərin idarə olunmasında kompüter sistemlərinin rolu.</b> Plan: 1.Kompüter sistemi vasitəsi ilə bronlaşdırmanın qısa tarixi. 2. Otellərin kompüter sistemində olan modullar. 3. Otellərdə Fidelio sistemi. 4. Otel təsərrüfatlarında Lodging Touch sistemi. 5. Otellərdə Nimeta sistemi. 6.Otellərdə Naqilsiz daxil olma sistemi. <i>Mənbə: (1,2,3,4,5)</i>	2	2	
5.	<b>Mövzu: 5 Mehmanxana restoranlarında keçirilən diplomatik qəbullara və kütləvi tədbirlərə (ziyafətlər) xidmətlərin göstərilməsi.</b> Plan 1. Otellərdə qonaqpərvərlik qaydaları. 2. Kütləvi tədbirlərdə (qəbullarda, ziyafətlərdə) xidmətlərin göstərilməsinə hazırlıq. 3. Otellərdə ofisiantların tam xidmət göstərdiyi masaarxası banket. 4. Ofisiantların qismən xidmət göstərdiyi masaarxası banket. 5. Oteldə banket – fərşet xidməti 6. Otellərdə banket – kokteyl xidmətinin təşkili 7. Otel fəaliyyətində banket – çay xidməti 8. Otellərin səyyar tədbirlər (keyterinq). 9. Yeni otellərin açılış mərasiminin keçirilməsi <i>Mənbə: (1,2,3,4)</i>	4	4	
6.	<b>Mövzu 6. Milli və beynəlxalq otel sistemlərində VIP- qonaqlara xidmətlərin təşkili</b> Plan: 1. VIP-qonaqlara, "gizli qonaqlara", DC qonaqlara göstərilən xidmətlərin xüsusiyyətləri 2. VIP qonaqlara xidmət strategiyası 3. VIP qonaqlara göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinə qoyulan tələblər	1	1	

Menbə: (1,2,4,5)

Cəmi:

15

15

**XI.Fənn üzrə tələblər:** Milli və beynəlxalq otel sistemində vərdislərə yiyələnmiş hər bir şəxsin praktiki fəaliyyəti zamanı qarşısına çıxan istənilən suala yanaşma metodu da başqa olur. Onlar digərlərindən fərqli olaraq qoyulmuş problemlərin həllində elmi metodlara əsaslanan məntiqi yanaşmaya üstünlük verirlər. Milli və beynəlxalq otel işçiləri əldə etdikləri nailiyyətlərin sadəcə tətbiqinə çalışmayıb, həmçinin şəxsi analizi əsasında onun tətbiqindən irəli gələn yenilikləri araşdırırlar. Bu baxımdan ali təhsil müddətində magistrlərin elmi işlərin hazırlanmasında elmi-məzəri biliklərin hertərəfli üstünlükləri vardır.

**XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:**

- mühazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimatlar və müzakirələr, debatlar,
- müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş);

**XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:**

- Milli və beynəlxalq otel sistemlərinde fəaliyyətin təşkili qaydalarını bacarır;
- Milli və beynəlxalq otel sistemlərinin idarə edilməsində avtomatlaşdırmanı yerinə yetirir;
- Milli və beynəlxalq səviyyədə otellər sistemində konfrans-zallarının təşkili qaydalarını bacarır;
- Milli və beynəlxalq otellərin təhlükəsizliyi bölməsinin işini təşkil edir;
- Konqres otellərin spesifik xüsusiyyətlərini mənimsəyir;
- Milli və beynəlxalq otel sistemlərində VIP- qonaqlara xidmətlərin təşkili qaydalarını tətbiq edir.

**XIV.Tələbələrə fənn haqqında rəy və iradları:** \_\_\_\_\_

**XV: Kollokvium sualları:**

**I Kollokvium sualları**

- 1.Otellərin idarəetmə strukturları və onların vəzifələri
- 2.Otellərin əsas şöbələri və bölmələri
- 3.Otellərin səhər və axşam növbəsində çalışan inzibatçının əsas vəzifələri
- 4.Milli və beynəlxalq otel sistemində gecə auditorunun vəzifələri:
- 5.Otel sistemlərində konsyerj xidməti və onun əhəmiyyətlidir.
- 6.Milli və beynəlxalq otellərin təhlükəsizliyi bölməsi (security)-
- 7.Otelçilikdə inzibati-təsərrüfat bölməsi və onların fəaliyyət prinsipləri
- 8.Otel təsərrüfatlarında turistlərin qəbulu və xidmətinin təşkili
- 9.Milli və beynəlxalq otel sistemlərinin idarə edilməsində avtomatlaşdırmanın rolu
10. Konqres otellərin təşkili xüsusiyyətləri

**II Kollokvium sualları**

1. Otellərdə konfrans-zallarının təşkili
2. Dünya mehmanxanalarının idarəetmə formaları.
3. Dünya turizmində qloballaşma prosesi.
4. Kompüter sistemi vasitəsi ilə bronlaşdırmanın qısa tarixi.
5. Otellərin kompüter sistemində olan modullar.
6. Otellərdə Fidelio sistemi.
7. Otel təsərrüfatlarında Lodging Touch sistemi.
8. Otellərdə Nimeta sistemi.
9. Otellərdə qonaqpərvərlik qaydaları.

10. Kütləvi tədbirlərdə (qəbullarda, ziyafətlərdə) xidmətlərin göstərilməsinə hazırlıq.

#### XVI. İmtahan sualları:

1. Otellərin idarəetmə strukturları və onların vəzifələri
2. Otellərin əsas şöbələri və bölmələri
3. Otellərin səhər və axşam növbəsində çalışan inzibatçının əsas vəzifələri
4. Milli və beynəlxalq otel sistemində gecə auditorunun vəzifələri
5. Otel sistemlərində konsyerj xidməti və onun əhəmiyyətlidir.
6. Milli və beynəlxalq otellərin təhlükəsizliyi bölməsi (security)
7. Otelçilikdə inzibati-təsərrüfat bölməsi və onların fəaliyyət prinsipləri
8. Otel təsərrüfatlarında turistlərin qəbulu və xidmətin təşkili
9. Milli və beynəlxalq otel sistemlərinin idarə edilməsində avtomatlaşdırmanın rolu
10. Konqres otellərin spesifik xüsusiyyətləri.
11. Konqres otellərin təşkili xüsusiyyətləri
12. Otellərin kompüter sistemində olan modullar.
13. Otellərdə Fidelio sistemi.
14. Otel təsərrüfatlarında Lodging Touch sistemi.
15. Otellərdə Nimeta sistemi.
16. Otellərdə qonaqpərvərlik qaydaları.
17. Kütləvi tədbirlərdə (qəbullarda, ziyafətlərdə) xidmətlərin göstərilməsinə hazırlıq.
18. Otellərdə ofisiantların tam xidmət göstərdiyi masaarxası banket.
19. Ofisiantların qismən xidmət göstərdiyi masaarxası banket.
20. Oteldə banket – fərşet xidməti
21. Otellərdə banket – kokteyl xidmətinin təşkili
22. Otel fəaliyyətində banket – çay xidməti
23. Otellərin səyyar tədbirlər (keytering).
24. Yeni otellərin açılış mərasiminin keçirilməsi
25. VIP-qonaqlara, "gizli qonaqlara", DC qonaqlara göstərilən xidmətlərin xüsusiyyətləri

S/f "Milli və beynəlxalq otel sistemi" fənninin sillabusu 7008004 -"Otelçilik" , 7008004- "Turizm və sosial-mədəni servis" ixtisasının təhsil proqramı, tədris proqramı və tədris planı əsasında tərtib edilmişdir.

"İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə" kafedrasının 13 fevral 2026 il tarixli 06 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:



dos N.Ə.Qarayev

Kafedra müdiri v.i.e:



dos.G.T.Əliyeva